

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě - pobočka v Olomouci rozhodl samosoudkyní
JUDr. Martinou Radkovou, Ph.D., ve věci

žalobce: **J. N.**
bytem V. P. 364, X V. P.
zastoupený advokátem Mgr. Václavem Voříškem
sídlem Černého 517/13, 182 00 Praha 8

proti
žalovanému: **Krajský úřad Zlínského kraje**
sídlem třída Tomáše Bati 21, 761 90 Zlín

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 9. 3. 2017, č. j. KUZZL-18027/2017, ve věci
přestupku,

takto:

I. Žaloba se **zamítá**.

II. Žalobce **je povinen** zaplatit žalovanému náhradu nákladů řízení ve výši 178 Kč, a to
do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Odůvodnění:

1. Včas podanou žalobou se žalobce domáhal přezkoumání rozhodnutí, citovaného v záhlaví, kterým žalovaný změnil rozhodnutí Městského úřadu Vsetín (dále jen „městský úřad“) ze dne 20. 9. 2016, č. j. MUVS 6124/2016/OSA/Vt/24. Rozhodnutím městského úřadu byl žalobce uznán vinným ze spáchání přestupku podle § 125c odst. 1 písm. f) bod 1 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o silničním provozu“). Přestupku se žalobce dopustil tím, že dne 3. 5. 2016 v čase 12.30 h v obci Vsetín, místní části Rokytнице, na silnici I/69, v místech naproti domu

Shodu s prvopisem potvrzuje M. N.

č. p. 377, ve směru jízdy od centra Vsetína do obce Lhota u Vsetína, při řízení motorového vozidla, tovární zn. Fiat Ducato RZ X, držel v pravé ruce u pravého ucha hovorové zařízení (mobilní telefon) tmavé barvy. Tímto jednáním z nedbalosti žalobce porušil § 7 odst. 1 písm. c) s odkazem na § 125c odst. 5 písm. g) zákona o silničním provozu v návaznosti na § 11 odst. 1 písm. b) zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o přestupcích“). Městský úřad za přestupek uložil žalobci jako sankci pokutu ve výši 2 000 Kč. Žalovaný změnil rozhodnutí městského úřadu tak, že slovní spojení „hovorové zařízení“ zaměnil za slovní spojení „telefonní přístroj“. Výrok o sankci změnil tak, že pokutu snížil na 1 800 Kč.

2. **V žalobě** žalobce namítal porušení § 14 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“). Žalobce podal dne 17. 2. 2017 námitku podjatosti proti oprávněné úřední osobě žalovaného, tj. Mgr. L. B. a hejtmanovi Zlínského kraje. O této námitce bylo příslušné rozhodovat Ministerstvo dopravy, do dne podání žaloby však o námitce nerozhodlo. Žalovaný přesto prostřednictvím oprávněné úřední osoby vydal napadené rozhodnutí a v odůvodnění uvedl, že vůči oprávněné úřední osobě nejsou známy žádné okolnosti, pro které by bylo možné pochybovat o její nepodjatosti. Za podjatou se nepovažuje a nic nebrání vydání rozhodnutí (rozhodnutí o podjatosti nemá konstitutivní účinky).
3. Žalobce namítal, že oprávněná úřední osoba není oprávněna námitku vůči sobě jakkoliv posuzovat. Napadené rozhodnutí tak vydala osoba, o jejíž nepodjatosti panovala pochybnost. Její názor na důvodnost námítky je irelevantní, neboť tu může posuzovat pouze Ministerstvo dopravy. Podle oprávněné úřední osoby bylo vydání rozhodnutí úkonem, který nesnese odkladu ve smyslu § 14 odst. 3 správního řádu. To žalobce popíral. Žalovaný nevyčkal ani uplynutí třicetidenní lhůty, kterou mělo Ministerstvo dopravy na to, aby námitku podjatosti vyřídilo. Žalobci přitom nebylo známo, kdy došlo k postoupení námítky z krajského úřadu na ministerstvo. K prekluzi odpovědnosti za přestupek přitom mělo dojít až dne 3. 5. 2018, tedy asi za 14 měsíců. Argumentace žalovaného proto byla nepřesvědčivá, neboť prekluze ani zdaleka nehrozila. Odkaz žalovaného na nález Ústavního soudu sp. zn. III. ÚS 83/96 byl nepřiléhavý, neboť žalobce v řízení žádné průtahy nezpůsobil.
4. Pokud by ministerstvo bylo s vyřizováním námítky podjatosti v prodlení, což v době vydání napadeného rozhodnutí nebylo, nic žalovanému nebránilo ministerstvo urgovat. V žádném případě nemůže případná nečinnost ministerstva být k tíži žalobci v tom směru, že by žalobce ztratil právo na to, aby v jeho věci nerozhodovala osoba, proti které byla podána dosud nerozhodnutá námitka podjatosti. Žalovaný uvedl, že opakované námitky podjatosti již na první pohled vychází z evidentních fabulací žalobce či jeho zmocněnce a postrádají jakékoliv ratio, tedy rozumný základ.
5. Žalobce uvedl, že v obou námitkách podjatosti (žalobce podal „systémovou“ námitku podjatosti v prvním i druhém stupni) navrhoval dokazování, kterým mohla být vznesená námitka potvrzena, ale i vyvrácena. Nejedná se přitom o iracionální důvod, jak uvádí žalovaný, ale o důvod, který v případě prokázání považuje za legitimní i Nejvyšší správní soud (dále jen „NSS“) (srov. usnesení rozšířeného senátu tohoto soudu ze dne 20. 11. 2012, č. j. 1 As 89/2010-119).
6. Pokud žalovaný tvrdí, že vztah mezi počtem zamítavých rozhodnutí žalovaného a výší platu jeho oprávněných úředních osob neexistuje, měl žalovaný toto tvrzení nějakým

způsobem podložit, pokud na základě této úvahy nevyčkal rozhodnutí o námitce podjatosti. Předně však žalovaný neměl vůbec oprávnění o námitce podjatosti spekulovat a měl vyčkat jejího vyřízení ministerstvem.

7. Argument žalovaného, že v případě důvodné námitky podjatosti je možné zrušit rozhodnutí v rámci mimořádných opravných prostředků, nemůže ospravedlnit postup *contra legem*. Uvedeným postupem bylo porušeno žalobcovo právo na spravedlivý proces a napadené rozhodnutí bylo pro žalobce překvapivé, neboť legitimně předpokládal, že jeho vydání bude předcházet rozhodnutí o námitce podjatosti, a proto vyčkával s doplněním dalších odvolacích důvodů.
8. Dále žalobce vyslovil nesouhlas, aby rozhodnutí v jeho věci bylo publikováno na internetových stránkách NSS způsobem, ze kterého by se z textu zveřejněného rozhodnutí podávalo jméno i příjmení žalobce, případně jeho iniciály. Žalobce má právo na ochranu soukromí, zvláště pokud se jedná o soudní projednávání jeho věci mající charakter řízení o trestním obvinění. Obdobně žalobce a jeho právní zástupce Mgr. Václav Voříšek, advokát, v žalobě nedali souhlas se zveřejněním jména a příjmení a ani iniciál jména a příjmení a ani sídla právního zástupce žalobce na webových stránkách NSS. I právní zástupce žalobce má právo na ochranu soukromí a právo na informační sebeurčení. Žalobce a jeho právní zástupce nemají zájem na tom, aby z veřejně dostupného webu v rámci přehledu judikatury soudů pro věci správního soudnictví bylo možné zjistit, ve kterých věcech právní zástupce žalobce vystupoval jako advokát.
9. Platný právní řád neumožňuje na webu NSS publikovat jména a příjmení a ani iniciály účastníků soudního řízení správního a obdobně ani neumožňuje zveřejňovat jména a příjmení a sídlo právních zástupců účastníků soudního řízení. V případě nerespektování žádosti žalobce a právního zástupce na ochranu soukromí se žalobce a jeho právní zástupce obrátí na Ministerstvo spravedlnosti, Úřad pro ochranu osobních údajů a příslušný soud.
10. Žalobce a jeho právní zástupce zastávali názor, že § 39 odst. 3 písm. d) a e) Směrnice č. 9/2011, Kancelářského a spisového řádu Nejvyššího správního soudu nemají oporu v zákonech a ústavních zákonech, tedy že pokud si to právní zástupci a advokáti nepřejí, neměla by být jejich jména a příjmení, včetně sídla vyvěšována na webu NSS v souvislosti s konkrétními kauzami.
11. Předmětem úpravy Kancelářského a spisového řádu ostatně ani nemá být publikace rozhodnutí na webu soudu. Žalobce zastával názor, že Kancelářský a spisový řád je projevem výkonu státní správy NSS, takže ani v pravém slova smyslu soudci NSS při projednávání a rozhodování o kasační stížnosti nerozhodují, zda bude nebo může být rozhodnutí NSS a v jaké míře anonymizace publikováno, ale maximálně mohou poukázat na vnitřní normy NSS s tím, že bude podle nich, nikoliv jimi, ale úředníky NSS postupováno.
12. Žalobce podal návrh z důvodu, že se na webu NSS publikují veškerá rozhodnutí soudu pro věci správního soudnictví. Právní zástupce žalobce vystupuje ve stovkách případů jako zástupce před krajskými soudy a nepřije si, aby se z webu NSS dal zjistit jeho přesný informační profil, tedy kdy a kde všude (ve kterém městě) byl při výkonu pracovní činnosti, pokud se účastnil soudních jednání završených rozsudkem příslušného soudu.
13. Žalovaný ve **vyjádření k žalobě** zopakoval své úvahy z napadeného rozhodnutí, že žalobci na jeho písemnou žádost sdělil jméno oprávněné úřední osoby (Mgr. B.), na kterou

reagoval tehdejší zmocněnec žalobce tak, že výslovně namítl podjatost této osoby. Nicméně z obsahu jeho námítky lze fakticky dovodit, že tato se vztahuje na všechny úředníky krajského úřadu rozhodující v odvolacím řízení o přestupcích a dále na hejtmana J. Č., neboť žalobce „se z důvěryhodného zdroje dozvěděl, že úředníci krajského úřadu jsou finančně motivováni k tomu, aby zamítali odvolání podaná proti rozhodnutím o vině z přestupku a správních deliktů, a to právě na popud hejtmana“. Žalovaný odkázal na § 14 odstavec odst. 3 správního řádu, který nelze chápat tak, že jakákoliv i zcela iracionální námítka podjatosti následována ani hypotetickou možností své pravdivosti vyvolává existenci konkrétních okolností, pro které snad má být konkrétní úřední osoba vyloučena, o nichž musí informovat svého nadřízeného a následně se zdržet jakýchkoliv jiných než neodkladných úkonů. Zákonodárce měl v tomto případě na mysli situaci, kdy se dotyčná osoba reálně dozví, že účastníkem řízení nebo jeho zástupcem je například její příbuzný nebo soused, s nímž vede soukromoprávní spor, či jiná osoba, s níž ji pojí i mimopracovní vztah, nebo když se dozví, že například tuto věc řešil jako oprávněná úřední osoba správního orgánu I. stupně a nyní by měl jako odvolací orgán svůj předchozí postup přezkoumávat. Žádná taková okolnost nebyla a není podepsané úřední osobě známa, stejně jako lze zcela vyloučit fakt, že by byla odměňována podle způsobu, jakým rozhoduje. Jakkoliv originální jsou mnohdy způsoby procesní obrany osob, které jsou zastupovány v rámci systému pojištění proti pokutám, není žádného důvodu přiznávat těmto zástupcům jakýkoliv odlišný režim jejich procesního postavení, navíc zaváděním jakýchsi zvláštních odměn pro nevyhovění jejich odvolání, jak se Mgr. Voříšek snaží naznačit. Pokud si něco takového myslí, jde o jeho subjektivní názor, který by v daném případě měl podpořit konkrétními skutečnostmi. Nic mu nebrání vyžádat si údaj o platech úředníků podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů. Ostatně před časem si již informaci o výši platu úředních osob žalovaného vyžádal Ing. M. J., který rovněž pracuje nebo pracoval jako častý zmocněnec v řízeních tohoto typu (které pak následně „administroval“ v řízení o správní žalobě právě Mgr. Jaroslav Topol, který pak v mnoha případech udělil substituci právě Mgr. Voříškovi, což je ale soudu známo). Samotné difamující údaje nejsou způsobilé k tomu, aby se jimi správní orgán zabýval, a aby vůbec vzbudily jakékoliv důvodné pochybnosti, které by pak správní orgán měl s defenzivní pozice vyvracet. Pokud Mgr. Voříšek tvrdí nějaké skutečnosti, bylo na něm, aby se s žalovaným i se soudem podělil o důvody a podklady svých úvah. To ovšem mimo obecné ničím nepodložené spekulace líbivě zakomponované ve verbálně právní exhibici plné bezobsažných obecných frází („důvěryhodný zdroj“ ap.) a bezbřehé lamentace na téma svévole a zvláště „zlého“ a „podjatého“ úřadu zatím nedokázal. Žalovaný poukázal na názor, se kterým se ztotožňuje, a který je uveden v rozsudku NSS č. j. 3 As 107/2013-30 (obecně k problematice posuzování objektivního způsobu vedení řízení před správními orgány považuje NSS za potřebné zdůraznit, že nelze jen tak účelově obvinít úředníka z podjatosti hromaděním difamujících spekulací a kombinací a očekávat, že bez přesvědčivých důkazů, případně z účelově vytvářených „důkazy“ nebo dokonce bez důkazů, bude takové obvinění „z opatrnosti“ akceptováno. Takové snahy směřující k paralyzování výkonu státní správy nemají nic společného s ochranou jakýchkoliv oprávněných zájmů a v principu škodí také ochraně veřejných subjektivních práv účastníků řízení před správními soudy).

14. Citované ustanovení § 14 odst. 3 správního řádu je třeba vykládat tak, že do doby než představený úřední osoby, která se dozví o okolnostech nasvědčujících jejímu vyloučení, posoudí, zda je úřední osoba vyloučena a provede potřebné úkony, může tato osoba

provádět jen takové úkony, které nesnesou odkladu. To nic nemění na ztotožnění žalovaného s názorem Ústavního soudu vyjádřeném v nálezu III. ÚS 83/96, podle kterého stát má právo na to, aby řádný výkon spravedlnosti nebyl ohrožován takovými okolnostmi, na které přes své úsilí a prostředky nemá žádný vliv. Půjde zejména o takové jednání účastníka řízení, které je konáno s jasným obstrukčním úmyslem s cílem vyhnout se postihu za spáchané protiprávní jednání, ale i na jednání, které obstrukční znaky postrádá, ale sleduje mimoprocesní cíl (zneužití práva).

15. V případě, kdy opakované námitky podjatosti již na první pohled vychází z evidentních fabulací účastníka řízení nebo jeho zmocněnce, které postrádají jakékoliv ratio a nejsou nijak relevantně podloženy (zde se minimálně nabízelo odtajnit „důvěryhodný zdroj“ žalobce, a to i z hlediska posouzení včasnosti uplatnění takové námitky), pak okolnosti svědčící o možném vyloučení úředních osob jsou jen opravdu ničím jiným než ubohou pomluvou, která by se bez korekce pomocí nástrojů správního řádu jen nekontrolovaně šířila. Za těchto okolností lze konflikt dvou důležitých hodnot, a to práva obviněného na spravedlivý proces na straně jedné a veřejného zájmu na tom, aby bylo řízení o přestupku věcně uzavřeno, a pokud možno v zákonných lhůtách na straně druhé, vyřešit právě naznačeným způsobem. V takovém případě totiž jde o konflikt hodnot pouze zdánlivý, neboť právo na spravedlivý proces žalobce tím není nijak dotčeno. Došlo-li by totiž k následnému prohlášení konkrétní úřední osoby za vyloučenou, pak následně budou muset být anulovány právní účinky veškerých úkonů, které jako podjatá činila, a to od počátku řízení. Příslušné právní prostředky takového postupu existují, ostatně stejného názoru je například Krajský soud v Brně, který uvedl, že „v případě, že by žalobci bylo dáno zapravdu ohledně podjatosti úředních osob, měl by právo zažádat o obnovu přestupkového řízení“ (rozsudek ze dne 27. 4. 2017, č. j. 41 A 10/2016-28).
16. Žalovaný trval na tom, že v kontextu přestupkového řízení může být s ohledem na shora citovaný nálezn Ústavního soudu neodkladným úkonem i samotné vydání rozhodnutí ve věci, a to i s ohledem (nikoliv však výlučně kvůli tomu, jak se snad žalobce domnívá) na právní úpravu prekluze přestupků a lhůt pro vydání rozhodnutí. Usnesení o námitce podjatosti je usnesením deklaratorním, kterým se potvrzuje stav, že uvedená osoba podjatou nebyla a nebylo tak důvodu pro její vyloučení z projednávané věci, a tedy ani k opakování úkonů již učiněných touto osobou. Oprávněná úřední osoba nemá na věci žádný osobní zájem, přičemž s obviněným, zmocněncem obviněného ani se svědky není v žádném vztahu, který by svědčil o její podjatosti. Nelze také nezdůraznit, že žalobce namítal podjatost i všech oprávněných úředních osob u městského úřadu, kdy tyto námitky nebyly shledány důvodnými, kdy takovýto postup je pro obecné zmocněnce (B., Ř., Š., V. a mnozí další) zastupujících v řízení řidiče „pojištěné proti pokutám“, které následně v řízení zastupoval advokát Mgr. Jaroslav Topol, jehož jménem pak v substituci často jednal (a často také nejednal, když se bez omluvy nedostavoval k ústnímu jednání) právě pod žalobou nyní podepsaný advokát Mgr. Václav Voříšek, více než typický. Námitky i proti správnímu orgánu (není náhodou, že také zjevně smyšlené, vágní a nepodložené) pouze dokládají přesvědčení, že uplatněné námitky podjatosti mají v případě žalobce pouze charakter zneužití práva a činění obstrukcí za účelem protahování řízení. Z nedávné doby žalovaný může konkrétně odkázat na řízení ve věcech sp. zn. KUSP-46428/2017/DOP/Ti nebo sp. zn. KUSP 44535/2017/DOP/Ti.
17. Žalovanému nezbyvá než opětovně uzavřít, že i stát má prostřednictvím svých správních orgánů právo na spravedlivý proces, a že v situaci, kdy námitka podjatosti není založena na

konkrétních, a alespoň pohledem průměrně inteligentního jedince racionálních skutečnostech, pak skutečně není nutné vyčkávat s vydáním rozhodnutí ve věci, do vydání usnesení o nevyložení (nebo třeba i vyloučení) oprávněných úředních osob a jejich představených. Vyčkávání by totiž bránilo odvolacímu orgánu věcně tento případ uzavřít, což je společensky neakceptovatelné. Jestliže tedy není dán žádný alespoň zdánlivě racionální důvod pro vyloučení úředních osob, je zcela namístě rozhodnout ve věci a současně předat kompetentnímu orgánu k posouzení námitky podjatosti (k postoupení námitky došlo dne 28. 2. 2017). Žalovaný v žádném případě nezpochybňuje právo žalobce namítat podjatost oprávněné úřední osoby, nicméně je nutné zároveň upozornit na fakt, že pokud žalobce v průběhu řízení uplatňoval námitky podjatosti oprávněných úředních osob správního orgánu I. i II. stupně, které zjevně postrádají jakýkoliv racionální základ, sám odůvodnil závěr žalovaného, že jeho způsob uplatňování tohoto práva nese zjevné prvky jeho zneužití.

18. Krajský soud v Ostravě - pobočka v Olomouci **přezkoumal** napadené rozhodnutí podle § 65 a násl. zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále „s. ř. s.“) v mezích žalobních bodů a při přezkoumání rozhodnutí soud vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování žalovaného (§ 75 odst. 1 a 2 s. ř. s.), tedy ke dni 9. 3. 2017 – s přihlédnutím ke specifickým daného řízení, popsaným v další části rozsudku.
19. Ze **správního spisu** ve vztahu k souzené věci soud zjistil z oznámení přestupku ze dne 3. 5. 2016 a z úředního záznamu Policie ČR ze dne 3. 5. 2016 spáchání přestupku, tak jak je uvedeno v úvodní části odůvodnění tohoto rozsudku.
20. Po zahájení řízení (oznámení bylo žalobci doručeno dne 27. 5. 2016) vznesl zmocněnec žalobce dne 12. 6. 2016 námitku podjatosti proti všem zaměstnancům městského úřadu, protože jsou v rámci své disciplinární odpovědnosti v různé míře pozitivně motivováni naplnit rozpočtový ukazatel určující příjem obecního rozpočtu ze sankcí na budoucí rok a mají zvláštní zájem k co nejrychlejšímu výběru co nejvyšší sankce. Tuto skutečnost žalobce zjistil dnešního dne z vlastních zdrojů.
21. Ústní jednání nařízené na 14. 6. 2016 bylo z důvodu podání námitky podjatosti (dne 13. 6. 2016) zrušeno do vyřízení námitky, o čemž byl zmocněnec žalobce dne 13. 6. 2016 vyrozuměn. Dne 14. 6. 2016 byl spis s námitkou předložen krajskému úřadu. Dne 3. 8. 2016 vydal žalovaný usnesení, kterým rozhodl o sedmi zaměstnancích městského úřadu, včetně starosty města, dvou místostarostů a tajemníka, že nejsou vyloučeni z provádění úkonů v žádném z řízení u podřízeného správního orgánu, v nichž vystupuje žalobce v pozici účastníka řízení a jeho zmocněncem je T. B.
22. Dne 9. 9. 2016 byl přestupek projednán u městského úřadu, a to v nepřítomnosti žalobce a jeho zástupce, který byl o jednání vyrozuměn a bez omluvy se nedostavil.
23. Proti rozhodnutí o přestupku ze dne 20. 9. 2016 podal zástupce žalobce dne 17. 10. 2016 blanketní odvolání. Odvolání zmocněnec žalobce doplnil dne 8. 11. 2016. Podjatosti se odvolání netýkalo.
24. Žalovaný v **rozhodnutí o odvolání** mimo jiné uvedl, že o námitce podjatosti bylo rozhodnuto žalovaným dne 3. 8. 2016. Na závěr rozhodnutí žalovaný připomněl, že zmocněnci žalobce na jeho žádost sdělil písemností ze dne 13. 2. 2017 jméno oprávněné úřední osoby Mgr. L. B.. Na tuto písemnost reagoval zmocněnec žalobce tak, že namítl

podjatost této osoby a hejtmána Zlínského kraje, neboť je mu z důvěryhodného zdroje známo, že jsou úředníci krajského úřadu finančně motivováni k tomu (a to právě hejtmánem J. Č.), aby zamítali podaná odvolání. Námitka podjatosti směřující vůči hejtmánovi Zlínského kraje byla dne 28. 2. 2017 postoupena k příslušnému orgánu (Ministerstvo dopravy), kdy do doby jejího rozhodnutí nelze rozhodnout o námitce podjatosti směřující vůči oprávněné úřední osobě. Protože oprávněné úřední osobě nejsou známy žádné okolnosti, pro které by bylo možné pochybovat o její nepodjatosti, přičemž se za podjatou nepovažuje, proto nic nebrání vydání tohoto rozhodnutí (rozhodnutí o podjatosti nemá konstitutivní účinky). Ustanovení § 14 odst. 3 věta druhá správního řádu stanoví, že do doby, než představený posoudí, zda je úřední osoba vyloučena a provede potřebné úkony, může tato osoba provádět jen takové úkony, které nesnesou odkladu. Žalovaný připomněl názor Ústavního soudu podle nálezu sp. zn. III. ÚS 83/96.

25. Žalovaný pro úplnost uvedl, že v případě, kdy opakované námitky podjatosti již na první pohled vychází z evidentních fabulací účastníka řízení, respektive jeho zmocněnce, které postrádají jakékoliv ratio, tedy rozumný základ, pak lze konflikt dvou důležitých hodnot, a to práva obviněného na spravedlivý proces na straně jedné a veřejného zájmu na tom, aby bylo řízení o přestupku věcně uzavřeno, a pokud možno v zákonných lhůtách, na straně druhé, vyřešit právě naznačeným způsobem. Jde totiž o konflikt hodnot pouze zdánlivý, neboť právo na spravedlivý proces obviněného tím není nijak dotčeno. Došlo-li by totiž k následnému prohlášení konkrétní úřední osoby za podjatou, pak následně budou muset být anulovány právní účinky veškerých úkonů, které jako podjatá činila, a to od počátku řízení. Příslušné právní prostředky takového postupu existují.
26. V kontextu přestupkového řízení proto může být neodkladným úkonem i samotné vydání rozhodnutí ve věci, a to i s ohledem na právní úpravu prekluze přestupků a lhůt pro vydání rozhodnutí. Usnesení o námitce podjatosti je usnesením deklaratorním, kterým se potvrzuje stav, že uvedená osoba podjatou nebyla a nebylo tak důvodu pro její vyloučení z projednávání věci a tedy ani k opakování úkonů již učiněných touto osobou. Oprávněná úřední osoba nemá na věci žádný osobní zájem, přičemž s obviněným, zmocněncem obviněného ani se svědky není v žádném vztahu, který by svědčil o její podjatosti. Žalovaný připomněl, že obviněný namítal podjatost i všech oprávněných úředních osob u městského úřadu, kdy tyto námitky nebyly shledány důvodnými. Námitky proti správnímu orgánu jen zesilují přesvědčení, že uplatněné námitky podjatosti mají charakter spíše zneužití práva a činění obstrukcí.
27. Jde-li o vznesenou námitku podjatosti oprávněné úřední osoby a hejtmána Zlínského kraje, žalovaný opakoval v návaznosti na citovaný nálezn Ústavního soudu, že i stát má prostřednictvím svých správních orgánů právo na spravedlivý proces, a že v situaci, kdy námitka podjatosti není založena na konkrétních, ale alespoň pohledem průměrně inteligentního jedince racionálních skutečnostech, pak skutečně není nutné vyčkávat s vydáním rozhodnutí ve věci do vydání usnesení o nevykloučení (nebo vyloučení) oprávněných úředních osob a jejich představených. Vyčkávání by totiž bránilo odvolacímu orgánu věcně případ uzavřít, což je společensky neakceptovatelné. Jestliže tedy není dán žádný alespoň zdánlivě racionální důvod pro vyloučení úředních osob, je na místě rozhodnout ve věci a současně předat kompetentnímu orgánu k posouzení námitku podjatosti, k čemuž již došlo, jak bylo uvedeno výše.
28. Ze sdělení Ministerstva dopravy ze dne 22. 8. 2017, sp. zn. 638/2017-160-SPR/3, se podává, že ministerstvo odkázalo na § 14 odst. 1 a 2 a § 15 odst. 2 správního řádu.

Ministerstvo především uvedlo, že hejtman není v případech, kdy je správními orgány vedeno řízení v oblasti výkonu státní správy v přenesené působnosti, což je i případ uvedeného přestupku, oprávněný jakkoliv rozhodovat nebo do řízení vstupovat, což znamená, že vznesená námitka podjatosti se stává irelevantní. Ministerstvo odkázalo na rozsudek NSS ze dne 20. 11. 2014, č. j. 9 As 121/2014-33, podle kterého je-li tedy zřejmé, že se z několika účastníkem zpochybněných úředních osob bude na výkonu pravomoci správního orgánu podílet pouze určitá či určité osoby (oprávněné úřední osoby), je účelné se zabývat otázkou podjatosti jiných než těchto úředních osob jen za předpokladu, že u nich bude shledán důvod vyloučení.

29. Ministerstvo dopravy dále uvedlo, že v případě, že by námitka podjatosti byla skutečně vznesena proti celému krajskému úřadu, tak dle § 14 správního řádu platí, že osoba bezprostředně se podílející na výkonu pravomoci správního orgánu, o níž lze důvodně předpokládat, že má s ohledem na svůj poměr k věci, účastníkům řízení nebo jejich zástupcům takový zájem na výsledku řízení, pro nějž lze pochybovat o její nepodjatosti, je vyloučena ze všech úkonů v řízení. Přičemž ve spojení s § 15 odst. 2 správního řádu, podle kterého úkony správního orgánu v řízení provádí osoby oprávněné k tomu podle vnitřních předpisů správního orgánu nebo pověřené vedoucím správního orgánu, by námitka podjatosti úředních osob napadeného odboru měla být vyřízena v souladu s vnitřními předpisy krajského úřadu.
30. K námitce podjatosti vznesené vůči, konkrétně specifikované úřední osobě, Mgr. L. B., Ministerstvo dopravy konstatovalo, že z výkladu § 14 odst. 2 správního řádu vyplývá, že pochybnost o nepodjatosti musí být doložitelná a přezkoumatelná, a to i v případě, že by námitka podjatosti byla vznesena bezodkladně. Nepostačuje pochybnost o nepodjatosti odůvodňovat jen blíže nekonkretizovanými a nijak nepodloženými tvrzeními. Ministerstvo dopravy konstatovalo, že k vyjádření nesouhlasu s postupem krajského úřadu a navrhování provedení důkazů neslouží podání námítky podjatosti, ale řádné a mimořádné opravné prostředky.
31. Závěrem Ministerstvo dopravy k obsahu námítky podjatosti uvedlo, že vznesené důvody pro uplatnění námítky podjatosti jsou neurčité, neboť podání námítky podjatosti je pouze obstrukčního charakteru. Zmocněncem uvedené důvody podjatosti mohly být navrženy již při správním řízení, které předcházelo odvolacímu správnímu řízení, z čehož vyplývá neuplatnění námítky podjatosti bez zbytečného odkladu, a proto by krajský úřad o této námitce neměl rozhodovat usnesením, nýbrž sdělením.
32. Krajský soud dospěl k závěru, že žaloba **není** důvodná.
33. K zániku odpovědnosti za přestupek podle § 20 odst. 1 zákona o přestupcích nedošlo, neboť přestupek byl spáchán 3. 5. 2016 a napadené rozhodnutí žalovaného nabylo právní moci dne 9. 3. 2017.
34. Skutková podstata přestupku podle účinné právní úpravy existuje i ke dni vydání rozsudku, a to včetně shodné právní úpravy sankcí, proto posuzoval soud souzenou věc podle hmotněprávní úpravy účinné v době spáchání přestupku v souladu s § 7 odst. 1 zákona o přestupcích.
35. Podle § 14 odst. 1 správního řádu *každá osoba bezprostředně se podílející na výkonu pravomoci správního orgánu (dále jen "úřední osoba"), o níž lze důvodně předpokládat, že má s ohledem na svůj poměr k věci, k účastníkům řízení nebo jejich zástupcům takový zájem na*

výsledku řízení, pro nějž lze pochybovat o její nepodjatosti, je vyloučena ze všech úkonů v řízení, při jejichž provádění by mohla výsledek řízení ovlivnit.

36. Žalobce neuvedl žádná tvrzení o důvodném předpokladu o poměru kterékoli z úředních osob k věci, k žalobci nebo jeho zástupci, že by mohli mít jakýkoli zájem na výsledku řízení. Údajná nepodložená domněnka o odměňování oprávněných úředních osob v závislosti na výsledku řízení o přestupku takovou indicíí není. A právě tato skutečnost byla důvodem k zamítnutí žaloby.
37. Posuzování podjatosti by mělo vždy odrážet princip, dle kterého nikdo nesmí být soudcem ve vlastní věci, a ve sporu mezi dvěma subjekty musí vždy rozhodovat nezávislý třetí subjekt. Integrální součástí práva na spravedlivý proces, tak jak je vymezeno v čl. 36 odst. 1 Listiny, je garance toho, aby ve věci rozhodovala nezávislá a nestranná osoba (ať již soudce, či úřední osoba ve správních řízeních). Nestrannost a nezájatost této osoby je jistě jedním z hlavních předpokladů spravedlivého rozhodování a jednou z hlavních premis důvěry občanů a jiných subjektů práva v právo a právní stát (čl. 1 odst. 1 Ústavy České republiky). V tomto smyslu je také koncipováno ustanovení § 14 odst. 1 správního řádu.
38. Smyslem právního institutu „vyloučení úřední osoby z rozhodování“ je zamezení podjatým osobám bezprostředně se podílet na výkonu státní správy. Účastník řízení má právo na informaci, kdo je v dané věci tzv. oprávněnou úřední osobou, tedy osobou, která „vyřizuje jeho věc“, což musí být také zaznamenáno ve spise (srov. § 15 odst. 4 správního řádu), do kterého má podle ustanovení § 38 uvedeného zákona právo nahlížet. Při řízení, které je zahájeno z moci úřední, musí být v oznámení o zahájení řízení mimo jiné uvedeno jméno, příjmení, funkce nebo služební číslo a podpis oprávněné úřední osoby (srov. § 46 odst. 1 uvedeného zákona).
39. Posuzování vyloučení z rozhodování úředních osob, jež se účastní rozhodování věci ve správním řízení, by se mělo řídit stejnými zásadami, jakými je ovládáno posuzování vyloučení soudců z rozhodování soudních věcí.
40. Je-li tedy zřejmé, že se z několika účastníkem zpochybněných úředních osob bude na výkonu pravomoci správního orgánu podílet pouze určitá osoba (oprávněná úřední osoba), je účelné se zabývat otázkou podjatosti této osoby.
41. K vyloučení oprávněné úřední osoby musí existovat důvod. V případě, že tomu tak není a že tedy nic nebrání v tom, aby úřední osoby, které byly pověřeny k vyřízení věci, ji skutečně vyřizovaly, postrádá zkoumání podjatosti smysl, neboť vůbec není dán důvod ke změně okruhu osob, kteří mají věc vyřizovat.
42. Usnesení o námitce podjatosti je svojí povahou spíše usnesením deklaratorním, neboť podjatost je stav, který nastává ze zákona, jsou-li splněny zákonem stanovené předpoklady. Deklaratorní rozhodnutí nečiní z fakticky nepodjaté osoby osobu podjatou a naopak (srov. Vedral, J. *Správní řád. Komentář*. Praha, BOVA POLYGON 2012, str. 182). Ustanovení § 76 odst. 5 správního řádu nepřiznává odkladný účinek odvolání proti usnesení, kterým nebylo námitce podjatosti vyhověno. V obdobných případech správní orgány I. stupně mohou pokračovat v řízení proti žalobci již po (nepravomocném) rozhodnutí o námitce podjatosti, byť samozřejmě nesou riziko, že odvolací orgán by mohl mít na námitku podjatosti jiný názor (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 6. 2012, č. j. 1 As 55/2012–32). Vyřízení námítky podjatosti, byť nepravomocné,

předcházející vydání rozhodnutí ve věci samé splňuje zákonné požadavky pro vydání rozhodnutí ve věci samé.

43. Za tohoto ustáleného stavu judikatury by se mohlo jevit, že rozhodnutí žalovaného o odvolání v souzené věci bylo skutečně předčasné, jak namítá žalobce.
44. Avšak rušit zákonné a věcně správné rozhodnutí vydané nepodjatou osobou jen proto, že o vůči ní směřující námitce podjatosti nebylo před vydáním rozhodnutí ve věci samé pravomocně rozhodnuto a odvolání proti tomuto usnesení nemá odkladný účinek, by bylo formalismem. Naopak zjevnou a nepochybnou vadou řízení s vlivem na zákonnost, by bylo vydání meritorního rozhodnutí podjatou úřední osobou, bez ohledu na to, jak se správní orgán s namítanou podjatostí vypořádal. Otázku podjatosti je třeba posuzovat nikoliv čistě formálně, ale materiálně.
45. Rozhodnutí o námitce podjatosti nelze podrobit samostatnému soudnímu přezkumu a správní soud se s namítanou podjatostí vypořádává až v rámci přezkumu meritorního rozhodnutí (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 11. 2014, č. j. 9 As 121/2014-33). Podle tohoto rozsudku za běžných okolností by soudu nic nebránilo, aby vyčkal na pravomocné rozhodnutí o podjatosti oprávněné úřední osoby, avšak i v takovém případě by soud byl povinen zabývat se materiální stránkou věci. Zjistil-li by k žalobní námitce, že o věci rozhodovala osoba, o níž lze důvodně předpokládat, že má s ohledem na svůj poměr k věci, k účastníkům řízení nebo jejich zástupcům, takový zájem na výsledku řízení, pro který lze pochybovat o její nepodjatosti, byl by povinen rozhodnutí ve věci samé pro tuto vadu zrušit. Jakkoliv totiž nemusí být ani rozhodnutí vydané podjatou osobou nutně nesprávné či nezákonné, existuje zde důvodná pochybnost o objektivitě projednávání a rozhodování věci a tím dochází k porušení článku 36 odst. 1 Listiny, který stanoví, že každý se může domáhat stanoveným postupem svého práva u nezávislého a nestranného soudu a ve stanovených případech u jiného orgánu. Sousedním „u jiného orgánu“ je nepochybně třeba rozumět i správní orgány.
46. Ústavní soud uvedený článek vyložil mimo jiné i v usnesení ze dne 25. 6. 2009, sp. zn. II. ÚS 1062/08: „[i] když toto ustanovení výslovně nevyžaduje, aby i „jiný orgán“ vykazoval atributy nezávislosti a nestrannosti tak jako soud, z jeho účelu, jímž je vymezení základních principů spravedlivého řízení, vyplývá nutnost širší interpretace. To se ostatně „na úrovni podústavního práva“ projevuje i zakotvením institutu vyloučení z projednávání a rozhodování věci pro podjatost do jednotlivých předpisů upravujících proceduru. Pokud jde o správní orgány, pro jejich rozhodovací činnost se sice logicky nepředpokládá nezávislost, nestrannost již ale ano. Nestranností je totiž třeba rozumět objektivní, předem nezaújatý přístup pověřených osob k posuzování, řešení a zejména rozhodování právních věcí, a ten je nutno vyžadovat v případě všech státních orgánů. Jiný výklad by ve svém důsledku založil procesní nerovnost, a otrásl by tak důvěrou v právní stát (jak o tom stěžovatel hovoří), jehož posláním je mimo jiné i zajistit neutrální a objektivní rozhodování jeho orgány. Námitka podjatosti úředníka rozhodujícího ve správním řízení, byť nejde o instituci soudního typu, tedy může mít ústavněprávní rozměr.“
47. Pokud by soud naopak dospěl k závěru, že rozhodnutí vydala oprávněná úřední osoba, u které nelze žádný důvod podjatosti předpokládat, nemá bez dalšího důvod rozhodnutí ve věci samé rušit. Na uvedených závěrech nemůže nic změnit ani absence pravomocného rozhodnutí o nepodjatosti oprávněné úřední osoby. Skutečnost, že odvolací orgán odmítl o

odvolání rozhodnout, nemůže sama o sobě mít jakýkoliv vliv na zákonnost konečného rozhodnutí ve věci samé (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 11. 2014, č. j. 9 As 121/2014-33).

48. V souzené věci žalobce namítal, že žalovaný měl nejdříve rozhodnout o námitce podjatosti a teprve poté, co takové rozhodnutí nabude právní moci, rozhodnout ve věci. Žalovaný podle obsahu námítky podjatosti shledal, že nešlo o námitku podjatosti a že šlo současně o obstrukční taktiku žalobce. S tím se soud ztotožnil. V řízení před městským úřadem vznesl žalobce námitku podjatosti proti všem zaměstnancům městského úřadu. O námitce bylo rozhodnuto před vydáním rozhodnutí ve věci. V odvolacím řízení vznesl žalobce námitku podjatosti po sdělení jména a příjmení oprávněné úřední osoby a proti hejtmanovi. S právním názorem na obsah námítky podjatosti se ztotožnilo i Ministerstvo dopravy ve svém sdělení ze dne 22. 8. 2017.
49. Žádné konkrétní důvody podjatosti z tvrzeného důvodu závislosti odměňování oprávněných úředních osob na výsledcích řízení o přestupcích žalobce nesdělil městskému úřadu, ani žalovanému v průběhu odvolacího řízení, ani po skončení správního řízení žádnému ze správních orgánů. Žalobce žádný důvod namítané podjatosti neuvedl v žalobě, ani v průběhu celého soudního řízení správního. Soud tedy neměl materiálně ani co přezkoumávat, stejně jako správní orgány obou stupňů. Žádná pochybnost ve smyslu § 14 odst. 1 správního řádu v celé věci nevystala. Proto nebyl žádný důvod rušit žalobou napadené rozhodnutí, postup správních orgánů v řízení o námitkách podjatosti neměl žádný vliv na zákonnost napadeného rozhodnutí.
50. Úspěšný žalovaný požadoval na nákladech řízení doložené cestovné, jednání nežádal, není orgánem finanční správy (jednání se konalo na žádost žalobce, který se nedostavil, omluvil se, přičemž žádné dokazování v průběhu celého řízení nežádal, ani ho v dané věci z žádného důvodu nebylo dle soudu třeba), proto žalovanému soud cestovné přiznal; neúspěšný žalobce nemá právo na náhradu nákladů řízení, to vše podle § 60 odst. 1 s. ř. s.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku **je možno** podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů od jeho doručení k Nejvyššímu správnímu soudu v Brně.

Olomouc 18. dubna 2018

JUDr. Martina Radkova, Ph.D. v. r.
samosoudkyně